

SE – 049

II Semester B.B.A. Examination, September 2020
(F+R) (CBCS) (2014 – 15 and Onwards)

LANGUAGE SANSKRIT – II

Dashakumaracharitam (6th Uchvasa) Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : 1) Answer in Sanskrit/Kannada/English.

2) Answer Q. No. I and VI in Sanskrit only.

I. समीचीनं उत्तरं चिनुत ।

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ :

Select the correct answer :

1) दशकुमारचरितस्य कर्ता कः ?

a) कालिदासः

b) दण्डिन्

c) सुबन्धुः

d) बाणः

2) मित्रगुप्तः कुत्र गतवान् ?

a) दिल्लीनगरं

b) काञ्चीपुरं

c) त्रिपुरं

d) दामलिप्तनगरं

3) तुङ्गधन्वा स्वप्ने कां दृष्टवान् ?

a) हिमालयवासिनीम्

b) सह्यावासिनीम्

c) मलयवासिनीम्

d) विन्ध्यवासिनीम्

4) विन्ध्यवासिनीं तुङ्गधन्वा किं प्रार्थितवान् ?

a) राष्ट्रद्वयं

b) अपत्यद्वयं

c) शरद्वयं

d) वरद्वयं

5) कोशदासस्य प्रियायाः नाम किम् ?

a) यामिनी

b) चन्द्रसेना

c) गोमिनी

d) यज्ञसेना

P.T.O.

- 6) तुङ्गधन्वनस्य पुत्री का ?
- a) कन्दुकावती   b) धूमिनी
- c) गोमिनी   d) चन्द्रसेना
- 7) गृहिणः प्रियहिताय किं भवति ?
- a) गृहं   b) कामः
- c) दारागुणाः   d) धनं
- 8) गृहगुप्तः कः ?
- a) वित्तपतिः   b) धनपतिः
- c) गृहपतिः   d) नाविकपतिः
- 9) श्रेष्ठि पुत्रस्य नाम किम् ?
- a) धैर्यकुमारः   b) सुकुमारः
- c) पुष्पकुमारः   d) शक्तिकुमारः
- 10) सुहोषु किं नगरम् अस्ति ?
- a) इन्द्रलिप्त   b) ब्रह्मलिप्त
- c) समुद्रलिप्त   d) दामलिप्त

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।

(2×10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ:

Answer any two questions :

- 1) दण्डिनः देश-काल-कृतीविचारान् अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।
ದಂಡಿಯ ದೇಶ-ಕಾಲ-ಕೃತಿಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
Write an essay on place-works-date and life of poet Dandin.
- 2) गोमिनीवृत्तान्तं वर्णयत।
ಗೋಮಿನೀ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.
Narrate the story of Gomini.
- 3) मित्रगुप्तस्य साहसं वर्णयत ।
ಮಿತ್ರಗುಪ್ತನ ಸಾಹಸವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.
Describe the adventure of Mitragupta.

III. गद्यभागस्य अनुवादं कुरुत ।

(1×12=12)

ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ :

Translate the following prose passage :

अथ कनिष्ठो धन्यकः प्रियां स्वामातुमक्षमस्तया सह तस्यामेव निश्यपासत् । मार्गकलान्तां चोद्वहन्तं जागाहे । स्वमांसासृगपनीत क्षुत्पिपासां तां नयन्नन्तरे कमपि निकृत्त पाणिपादकर्ण नासिकमवनि पृष्ठे विचेष्टमानं पुरुषमद्राक्षीत् । तमप्याद्राशयः स्कन्धेन उद्वहन्कन्दमूल मृगबहुले गहनोदेशे यत्नरचितपर्णशालश्चिरवसत् । अमुं च रोपित व्रणमिद्गुदीतैलादिभिरामिषेण शाकेनात्मनिर्विशेषं पुपोष ।

अथवा/ಅಥವಾ/OR

स नु मामभ्यधत्त - 'भद्र ! भवद्दृष्टेषु राष्ट्रेषु कतमत् - समृद्धं सस्यसम्पन्नं सत्पुरुष भूयिष्ठं च' इति । तमहमीषद्वि-हस्याब्रवम् - 'भद्र ! विस्तीर्णयमर्णवाम्बरा । न पर्यन्तोऽस्ति स्थानास्थानेषु रम्याणां जनपदनाम् । अपि तु न चेदिह युवयोः सुखनिवासकारणं कमप्युपायमुत्पादयितुं शकनुयां ततोऽहमेव भवेयम् - अध्वदर्शी' इति ।

IV. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

(2×2½=5)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** of the following :

- 1) आख्यायिका
- 2) धूमिनी
- 3) कोशदासः
- 4) गद्यकाव्यम्

V. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

(2×4=8)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿ :

Annotate **any two** of the following sentences :

- 1) अपनयत मे निगडबन्धम्।
- 2) समुत्पत्स्यते तवैकः पुत्रः जनिष्यते चैका दुहिता।
- 3) भगवति पतिरेव दैवतं वनितानाम् ।
- 4) चित्रेयं दैवगतिः।

VI. संस्कृतभाषाया उत्तरं लिखत ।

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ :

Answer in **Sanskrit only** :

1) पञ्चानां विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत ।

(5×1=5)

1) त्रिभुवनम्	2) विद्याधनम्
3) वृक्षपतितः	4) असत्यम्
5) उपवृक्षम्	6) युवराजः
7) लवकुशौ	8) यथाज्ञानम्

2) द्वयोः प्रयोगं परिवर्तयत ।

(2×2½=5)

- 1) सः शालां गच्छति।
- 2) रामः कार्यं करोति।
- 3) तेन जलं पीयते।

VII. इमं गद्यभागं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा अनुवदत ।

(1×5=5)

ಈ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಿ :

Translate the following prose passage into **English** or **Kannada** :

काशीपुरे कश्चिद्विद्वान् अभवत् । एकस्मिन् दिने तस्य अन्तिकम् एकः बालः आगम्य 'आर्य मम विद्या अधिगन्तव्या इति आशा वर्तते । भवान् मां विद्याम् अध्यापयितुम् अर्हति' इति प्रार्थयामास अरे ! देवः क्वास्ति ? इति विद्वान् बालकं पप्रच्छ । ततः सः बालः 'देवो यत्र नास्ति तद्भवान् प्रथमतः ब्रवीतु । ततः परम् अहम् आवेदयामि' इति उवाच।